

RESERVILÄISLIITTO r.y.

Kokkola, 1.11.2011

Valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto

LAUSUNTO KOSKIEN HE 59/2011 vp Hallituksen esitys valtion talousarvioksi vuodelle 2012 Puolustusministeriön hallinnonalan pääluokka 27; vapaaehtoinen maanpuolustus

Reserviläisliitto kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä valtion vuoden 2011 talousarvioksi sen puolustusministeriön pääluokan osalta. Puolustusministeriön hallinnonalan pääluokan menot laskevat viime vuoden alkuperäiseen puolustusbudjettiin nähden noin 3,5 miljoonalla eurolla. Eri menoeriä tarkasteltaessa nähdään, että toimintamenot ja sotilaallisen kriisinhallinnan menot nousevat yhteensä noin 20 miljoonaa euroa ja vastaavasti hankintamenot laskevat noin 26 miljoonaa euroa.

Suhteessa selvästi suurin leikkaus tapahtuu maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen tarkoitetuissa määrärahoissa, joita valtioneuvosto esittää laskettavaksi 2.291.000 eurosta 1.878.000 euroon. Tukimäärärahojen lähes viidenneksen lasku on räikeässä ristiriidassa kesällä 2009 hyväksytyyn turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämistä linjaavan selonteon kanssa, jossa todetaan, että suomalaisten maanpuolustustahtoa ja sitoutumista Suomen puolustukseen tuetaan vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia kehittämällä.

Reserviläisliitto on Suomen suurin maanpuolustusjärjestö, jolla on runsaat 36.000 jäsentä. Heistä 90 prosenttia on suorittanut varusmiespalveluksen tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen. Liiton paikallisyhdistyksissä nämä reserviläiset voivat ylläpitää ampumataitojaan, fyysistä kuntoaan ja maastotaitojaan. Tämän lisäksi heidän sotilaallinen tietämyksensä pysyy ajan tasalla liiton jäsenlehteä, Reserviläistä ja muita liiton tiedotuskanavia seuraamalla.

Reserviläisillä on mahdollisuus ylläpitää sodan ajan sijoitusten edellyttämiä tietoja ja taitoja myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kursseilla. Näiden kurssien vapaaehtoisuuskouluttajista 43 prosenttia tulee Reserviläisliiton riveistä. Nyt käsittelyssä oleva budjettiesitys heikentää Reserviläisliiton mahdollisuuksia huolehtia reserviläisten kenttäkelpoisuudesta ja maanpuolustustahdosta. Tämän johdosta Reserviläisliitto esittää tuen säilyttämistä vähintään nykyisen tasoisena.

Puolustusmäärärahoihin kohdistuvien leikkausten taustalla on valtiontalouden voimakas alijäämäisyys. Vaikka tämä puoltaa valtion erilaisten menojen leikkausta, on vaikea nähdä, että maanpuolustusjärjestöille tarkoitetun tuen 413.000 euron suuruisella supistuksella olisi tässä todellista merkitystä.

Maanpuolustusjärjestöjen saamien tukien osuus on vain promilleluokkaa puolustusmenoistamme. Todellisia säästöjä onkin esittävä muista hallinnonalan menoista.

Kotimaan puolustus tärkein tehtävä

Ensi vuoden puolustusbudjettia eduskunnassa käsiteltäessä lähtökohtana tulisi pitää puolustusvoimille määrättyjä tehtäviä, joista tärkein on kotimaan puolustuksen järjestäminen. Puolustusvoimilta edellytettävät säästöt tulisikin ensisijaisesti tehdä niin, että niiden vaikutus kotimaan puolustuksen järjestämiseen on mahdollisimman pieni.

Nyt käsittelyssä oleva budjettiesitys on ristiriidassa tämän tavoitteen kanssa, sillä puolustusvoimien tehtävistä vähiten tärkeäksi määritellyn osan eli sotilaallisen kriisinhallinnan menot nousevat noin seitsemällä miljoonalla eurolla eli noin 10 prosentilla. Ensi vuoden valtion talousarviossa esitetään sotilaalliseen kriisinhallintaan käytettäväksi 123 miljoonaa euroa, josta puolustusministeriön hallinnonalan budjettiin sisältyy 67 miljoonaa euroa ja ulkoministeriön budjettiin 56 miljoonaa euroa. Lisäksi siviilikriisinhallintaan esitetään käytettäväksi runsaat 16 miljoonaa euroa.

Reserviläisliitto on erityisen huolestunut kertausharjoituskoulutuksesta, koska säännölliset kertausharjoitukset ovat tärkeitä puolustusjärjestelmämme toimivuuden kannalta. Koska sodan ajan joukoistamme yli 95 prosenttia koostuu reserviläisistä, on kertausharjoituskoulutuksen vähentämisellä suora vaikutus puolustusvoimien sodan ajan toimintakykyyn. Mitä pienempi osa sodan ajan joukoistamme kutsutaan vuosittain kertausharjoituksiin, sitä alhaisempi puolustusvalmius Suomessa on. Säännöllinen ja määrällisesti riittävän mittava kertausharjoituskoulutus on myös tärkeää puolustuksemme uskottavuuden kannalta.

Kuluvana vuonna kertausharjoituksiin osallistuu noin 25.000 reserviläistä eli noin seitsemän prosenttia sodan ajan joukkojemme vahvuudesta. Tämän koulutuksen kustannusvaikutus on vain noin 20 miljoonaa euroa. Kertausharjoituskoulutusta leikkaamalla ei olekaan mahdollista saavuttaa merkittäviä säästöjä.

Puolustushallinnon pääluokan talousarvioesityksessä ei ole erikseen määritelty kertausharjoituskoulutukseen tarkoitettua määrärahaosuutta eikä tavoitteena olevaa kertausharjoitusten määrää. Tämän myötä puolustushallinnolla on täysi toimintavapaus järjestettävän kertausharjoituskoulutuksen osalta.

Reserviläisliitto esittää eduskunnalle harkittavaksi, että se kirjaisi ensi vuoden valtion talousarvioon kertausharjoituksiin tarkoitetun määrärahaosuuden omana rivinä osaksi puolustushallinnon pääluokan menoja.

Lisätietoja Reserviläisliiton lausunnosta antaa liiton toiminnanjohtaja Olli Nyberg, p. 0400 640 755 tai s-posti olli.nyberg@reservilaisliitto.fi.